GAZETA KRAKOWSKA

Nro 60.

z KRAKOWA DNIA 28 LIPCA 1824 ROKU we SRODĘ.

— *Z Krakowa.* —

W dniach 19. 20. 21. 22. 23. i 24, miesiąca Lipca r. b. z rana od godziny 8 do 12 a po południu od 3ciey do 7mey w obydwóch Liceach Krakowskich Stey Anny i S. Barbary, w obecności JW. Kommissarza Rządowego przy Uniwersytecie Jagiellońskim, WW. Członka Rady W. i Delegowanych i Professorów tegóż Uniwersytetu, Uczniowie tychże Liceow w obliczu swych Rodziców, Krewnych, Opiekunow, Dobroczyńców i licznie zbieraiącey się publiczności, na Amfiteatrze Nowodworskim, zdawali sprawę z rocznego postępku swoiego w nauce Religii i obyczayności, w ięzykach Polskim, Łacińskim, Niemieckim, Francuzkim, Greckim i Rossyyskim, w Literaturze Polskiey i Łacińskiey, w Matematyce i umieiętnościach fizycznych w Historyi powszechney i Historyi Polskiey.

Przy zakończeniu popisów JW. Rektora Zastępca Uniwersytetu Jagiellońskiego celuiącym 18 Uczniom w obyczaynosci, pilności i postępku w naukach rozdał nagrody, a 36 wspołubiegaiącym się z niemi w tymże chwalebnym zawodzie, publiczne pochwały. — Dla szczupłości mieysca, imiona i nazwiska uczniów celuiących niewyszczególniaią się. Tenże przed rozdaniem nagród i pochwał chlubne dla młodzieży, Nauczycielów, Professorów i Rządców szkół wyraził zalety w swym głosie, ktory iest następny:

„Przezacna Młodzi Szkolna!

W chwili, kiedy chwalebny prac Waszych, roczny iuż kończycie zawód, zdawszy publicznie z odniesionych nauk korzyści sprawę; w chwili mowię, w którey sami naylepiey, bo z doświadczenia przekonani iesteście o potrzebie i użyteczności nauk; kiedy serca i umysły Wasze napełnione są tem przyiemnem uczuciem, iakie iest owocem, i skutkiem, dopełnionych przyzwoicie, z pożytkiem i z chlubą obowiązków, przemawiaiąc do Was, nie widzę potrzeby, abym nad użytecznością nauk zastanawiać się i rozwodzić miał.

Jnna iest okoliczność, dla którey ten w krótkości głos podnieść umyśliłem; okoliczność rozdania nagród i ogłoszenia publicznie pochwały dla Ucz-

niów obu Lyceów, którzy, przez szczególnieysze i celuiące w naukach i obyczaiach postępowanie, na to uroczyste i chlubne świadectwo zasłużyli.

Nagrody wielkość nie zawsze zawisła od iey wewnętrzney wartości: kształt i sposób, iakim się ią oddaie, przez kogo i za co iest przyznaną, do iey przyczyniaią się uzacnienia. Szlachetni Młodzieńcy, którzy iey dziś zostaniecie uczęstnikami, uważaycie ią, iako publiczne znamie, iż WW. Prorektorowie, Professorowie i Nauczyciele, cżci godni Przełożeni i Przewodnicy Wasi, odznaczyli Was, w chlubnym sposobie, iako celuiących postępem w naukach i obyczaiach, poczytuiąc Was za Uczniów wzorowych, i za przykład drugim służyć maiących. Z tym ią umysłem, w tem przekonaniu przyiąć Wam wypada, pomniąc, że nagroda służyć Wam ma za hasło do wytrwania w prawem postępowaniu, że Wam nie daie prawa do wynoszenia się nad drugich, ale dla zachęcenia ich i prostowania Waszym przykładem pobudką im bydź powinna. Zarozumienie o sobie, iest zgubnem w naukach, prowadzi do zaniedbania; mało ten iuż w nauce postąpi, kto się o sobie uprzedzi.

Szlachetni Młodzieńcy, których Imiona z pochwałą teraz wymienione zostaną przyymuiąc dzisiay ten zaszczytny udział, staraniem Waszem bydź powinno, abyście w przyszłości, nagrody godnemi się stali. W naukach, emulacya iest pożyteeznym bodzcem, zazdrość bez starania się wyrównać pierwszym, iest czynem nagannym, nic dobrego wykonać, ani obiecywać niemoże.

Wy areszcą Przezacna Młodzieży Szkolna, których ten zaszczyt dziś niespotyka, wszyscy nagród, ani pochwał dostawać nie mogą, boby oraz iuż tem csem są bydź przestały, nieupadaycie na ochocie, ani traćcie nadziei, nie ćwicząc władz umysłowych, zostaią one poniżone i uposzledzone. Kto w naukach zraża się trudnościami, kto nie ma dosyć mocy, aby one przewalczyć i pokonać zdołał, ten zginął dla nauk, ten w nich udoskonalić się niepotrafi.

Nim atoli do rozdania nagród i ogłoszania Jmion tych, którzy na pochwałę zasłużyli przystąpię, nie mogę uwolnić się od oświadczenia Wam Dobra Młodzieży z urzędu mego, publicznie ukontentowania z Waszego w ogólności sprawowania się. Nauka bez obyczaiów iak Wam w czasie wizyty Liceów w Marcu oświadczyłem, więcey iest szkodliwą, niż pożyteczną. Nauczcie się iak Wam wówczas mówiłem i staraycie szanować święte Religii prawdy i przepisy, ożywieni ich duchem, nie potraficie uchybiać uszanowaniu dla Rządów i Rządzców, dla wszelkiey Zwierzchności, dla starszych, a zamiłowanie tych prawd zaprowadzi Was do prawdziwey miłości bliźniego, posłuży Wam za praktyczne prawidło, do postępowania na drodze skromności i prawości. Tym idąc torem, powtarzam, zasłużycie sobie na miłość Rodziców, Opiekonów i Przewodników Waszych, zaś Rząd troskliwy o Waszę Edukacyą, z ukontentowaniem zapatrywać się będzie na lubych Wychowanków swoich, a w przyszłości dobrych, cnotliwych i użytecznych kraiu Mieszkańców.

Jaśnie Wielmożny, Senatorze, Kommissarzu Rządowy, racz przyiąć odemnie

publiczne oświadczenie dziękczynienia za Twoię gorliwość i troskliwość o dobro tey uczącey się Młodzi, racz zanieść Jaśnie Wielmożnemu Prezesowi Senatu, do Senatu Rządzącego i do Rady W. Uniwersytetu hołd uwielbienia i wdzięczności za Jch Oycowską dla Młodzieży Szkolney, o pożytek w Naukach i postęp w Obyczaiach Opiekę.

Wielmożni Prorektorowie, Professorowie i Nauczyciele obódwóch Liceów, widzialna korzyść w Naukach iest dziełem Waszego światła, Waszey usilności, niezmordowaney pracowitości i zręczności w udzielaniu Jm Nauk, Wasza pieczołowitość i Oycowska troskliwość o dobro Uczniów, Waszemu dozorowi, Waszey Opiece i staranności powierzonych, pilna baczność na Jch postępki, gorliwe dozorowanie i przewodnictwo, co do czynów i obyczaiów Jch, sprawiły te pomyślne skutki, iakie się dziś widzieć i spostrzegać w tym względzie daią. Przyymcie odemnie tutay uroczyste w Obec Prześwietney Publiczności, z urzędu mego oświadczenie podziękowania; wewnętrzna roskosz rodząca się z słodkiego z dopełnionych przykładnie obowiązków pochodzącego przekonania, iest i będzie zaiste nayprzyiemnieyszą dla serc Waszych nagrodą. Nieustawaycie w tey usilności Waszey, o to Was, iak naymocniey, lubo iuż wprzód pewny pomyślnego skutku, upraszam.„

Uczniowie klassy VI w mowach Polskiey i Łacińskiey, wdzięczność swą wynurzyli Opatrznemu Rządowi i swym nauczycielom.

Potych mowach JW. Zastępca Rektora przemowił ieszcze do Młodzieży iak następuie:

“ Przezacna Młodzi Szkolna! Dopełniwszy iuż co było zamiarem tey uroczystości, wzywam Was, abyście, iak to chwalebnie i mądrze Zwierzchność Wasza, postanowiła, udali się do Kościoła, gdzie po złożonych Bogu Zastępów dziękczynnych modłach, za udzielone Wam w tym roku z JEgo Wszechmocney Opatrzności łaski, odebrać macie błogosławieństwo. Odieżdżać potem maiących, nayuprzeymiey żegnam, życząc Jm pomyślności i zdrowia. Pośpieszaycie do Domów, na łono Rodziców i Familiy Waszych, dla Jch i Waszego ukontentowania, pokazuiąc pożytek z nauk, postępuiąc z bogoboyności, uszanowaniem i skromnością, iak na dobrą Młodzież przystoi, używaycie z przyiemnością odpoczynku, niepuszczaiąc atoli zupełnie, mimo nauki, abyście pokrzepieni na siłach i ochocie, zdolnemi byli, po wakacyach oddać się i poświęcić pracom Waszym Naukowym.„

Nakoniec odśpiewany był w Kościele Akademickim St. Anny Hymn *Te Deum laudamus* i nastąpiła aspersya.

Z Warszawy d. 17 Lipca.

R A D A

Królewskiego Warszawskiego Uniwersytetu

Podaie do wiadomości, iż dnia dzisieyszego na posiedzeniu publicznem Uniwersyteckiem, odbytem w Kościele PP. Wizytek, na pamiątkę uczonych Mężów otrzymali nagrody i pisma pochwalne za naylepsze w danych materyiach wypracowane rozprawy tudzież za twory sztuk pięknych iakie roku upłynionego w salach Uniwersyteckich były wystawione, Magistrowie, maiący do tego czas określony i Uczniowie, ktorych imiona są następuiące: (2)

a) *Za Rozprawy.*

1. *Z Wydziału Teologicznego*: P. Ignacy Loiola Rychter, Uczeń 2goletni tuteyszego Uniwersytetu, odebrał w medalu złotym nagrodę mnieyszą.

2. *Z Wydziału Prawa i Administracyi*: P. Antoni Szateński, Uczeń trzecioletni tegóż Wydziału, otrzymał medal złoty mnieyszy; zaś P. Marcin Rosiński, Ob: Prawa, Administracyi i Filozofii Magister, uzyskał publiczną pochwałę.

3. *Z Wydziału Filozoficznego*: P. Jakób Waga, Uczeń trzecioletni tegóż Wydziału, odebrał medal złoty większy. — P. Floryan Alexander Zubelewicz, Filozofii Magister, Nauczyciel Szkoły Woiewódzkiey Lubelskiey, takiż medal mnieyszy.

b) *Za twory Sztuk Pięknych.*

Odebrali medale Uczniowie Oddziału Sztuk Pięknych: P. Konstanty Hoegel, srebrny drugiey wielkości, P. Jerzy Podbielski, bronzowy teyże samey wielkości. — PP. Jan Sikorski, Gustaw Buerend, Karol Liszewski i Józef Czaczkowski bronzowe trzeciey wielkości; zaś P. Miroszewski bronzowy pierwszy wielkości. — Otrzymali pisma pochwalne: PP. Adam Idźkowski, Józef Czerwiński, Klemens Minasowicz, Józef Maliński, Ludwik Wąsowicz i Wysocki. — Ogłasza przytem Rada Uniwersytetu temata do rozpraw na rok przyszły szkolny 1824/25 respective z każdego Wydziału następuiące:

1. *Z Wydziału Teologicznego*: „De primo et secundo Librorum veteris Foederis Canone expositio historica et momenta.„

2. *Z Wydziału Prawa i Administracyi*: „Jaki może bydź wpływ upowszechnienia zasad Ekonomii Polityczney na podział bogactw i na moralność narodu?„

3. *Z Wydziału Lekarskiego*: „Tworów składaiących części ciała ludzkiego położonych między twardem podniebieniem, podstawą czaszki i klatką piersiową, wyłożyć anatomiią i użytek, zachowuiąc ścisły porządek co do ich położenia i związku w stanie normalnym; przytem opisać takowe dokładnie sposobem porównawczym u zwierząt grzbietnych, czyli pacierzowych (*vertebrata.*)„

4. *Z Wydziału Filozoficznego*: „Okazać ważność układu przyrodzonego Pana Jussieu i iego korzyści w dokładnieyszym poznawaniu roślin tak co do cech ogólnych. iako i szczególnych; porównać tenże układ z klassyfikacyią sztuczną Linneusza i wytknąć zalety i przywary obu układów. Przyłączyć do tego opis iedney lub kilku gromad przyrodzonych, zawieraiących w sobie rośliny kraiowe wraz z ich zielnikiem.„

5. *Z Wydziału Nauk. Pięknych*: „Podać obraz Elekcyi Michała Xięcia Wiśniowieckiego na Króla Polskiego i stanu ówczesnego Polski.„

Termin ostateczny do złożenia rozpraw w Kancellaryi Uniwersyteckiey, naznacza się dzień 31 Maia 1825 r. — W Warszawie d. 15 Lipca 1824 roku.

Za Rektora Prezyd:
Dziekan Wydziału Prawa i Administracyi.
Bandtkie.

J. *Trzciński* Za S. J.

Z Paryża d. 12 Lipca.

D. 10 b. m. Dwór tuteyszy zawdział na dni 14 żałobę po zmarłym Wielkim Xciu Toskańskim.

Przez telegraf nadesłano tu wiadomość o przybyciu Krola Wirtembergskiego do Marselii. J. Kr. M. przyiechał d. 6 w wieczór do Lionu pod imieniem Hr. Teck, a nazaiutrz o godzinie 7 z rana udał się w dalszą drogę do Marselii. Mieszka tam w wieyskim domu o godzinę drogi od miasta.

W połowie miesiąca Maia bryg Francuzki i szoner Amerykański wpadły w ręce niedaleko Hawanny rozboyników morskich, którzy wszystkich ludzi zamordowali, wyiąwszy trzech, którzy się przez ucieczkę uratowali.

Policyia tuteysza kazała znowu przed drzwiami iednego z kupcow 34 beczek zfałszowanego wina wylać.

Do Bordeaux przybyli z Vigo Brazyliyscy z Rio-Janeiro wygnani Ministrowie i Deputowani. Przenoszą oni mieszkanie we Francyi nad Hiszpaniią i spodziewaią się powrócić do oyczyzny.

Pierwszy raz nadeszły prosto do Bordeaux z północney Ameryki tamteysze płody przez Nowyiork iako to wosk, futra, cedrowe drzewo, &c.

D. 5 o godzinie 6 z wieczora Angielski maytek, zwany Obrion, przybył sam ieden na łotce, cwierć tylko beczki trzymaiącey, do Kale, wypłynąwszy tegoż dnia o godzinie 11 przed południem z Dowru. Przepływ na takim statku z Anglii do Francyi iest nader śmiałym, gdyż łódź nie ma iak 5 13/16 stopy długości, 2 11/12 szerokości, a głębokości w wodzie 1 3/8. Smiały żeglarz utracił już podobneyże wielkości własną łótkę, i tę na którey teraz podróż odbywa, dostał w nagrodę i dla zachęcenia w podarunku od Krola.

Rozchodzi się wieść, że fregata, która Jenerała Hr. Guilleminot do Stambułu zawiozła, powzięła w drodze wiadomość o odniesionem przez Greków znacznem zwycięztwie nad Turecką flottą pod wyspą Sciato.

Trzey Haytańscy Deputowani mieszkaią w wieyskim domu niedaleko Paryża, i układaią się (iak Dziennik Konstytucyionista twierdzi) z Prefektem Esmangard, który w sobotę miał naradę z Ministrem morskim.

Od r. 1792 mieliśmy w ogóle 160 Ministrów, to iest 26 woiennych, 25 spraw zagranicznych, 24 spraw wewnętrznych, 22 sprawiedliwości, 16 policyi, 15 skarbowych, 4 Ministrów stanu 3 Domu Królewskiego, 2 skarbu publicznego i 1 handlowego.

W r. 1819 znaydowało się w całey Francyi 1721 zakładów Siostr miłosierdzia, które razem 11,552 zakonnic liczą. Te zaś opatrzyły i wsparły 68,879 chorych i wychowały 62 612 ubogich lub opuszczonych dzieci.

Nowa część miasta, która tu iest zakładana i nosić będzie nazwisko Trocadero, stanowi na wzgórzu Chaillot wielkie półkole na około domami zabudowane, a w iego środku wznosi się na 120 stóp wysoka obeliska uwieczniaiąca woynę w Hiszpanii. Przez tę budowę uzyska miasto Paryż ulicę, iakiey, co do długości i perspektywy może cała Europa niema, gdyż mieć będzie w pośrod pięknych domów do 13,860 stóp długości.

Doktór Azoux zrobił sztuczny szkielet ciała ludzkiego, w którym każdy muskuł i nerwy widzieć można. W tym dla nauki anatomiczney nader szacownym sztucznym dziele oprocz zębów niema nic człowieczego; wszystko iest z twar-

dego materyiału zrobione. Z zlecenia rządu robi tenże młody Medyk podobnyż szkielet dla anatomicznego muzeum.

Od kilku dni przytrafiły się tu trzy samobóystwa. Kupiec, który w wieczór przyszedł wesoły do domu, nie wiedzieć z iakiey przyczyny rano poderznął sobie brzytwą garło. Inny za odebraniem listu, w którym doniesiono mu o poniesioney znaczney stracie, zastrzelił się na ganku domu swoiego. Chciał on, ieżeliby mu pistolet uchybił, rzucić się potem na ulicę, lecz wystrzał tak go dobrze trafił, iż nieszczęśliwy wywrócił się w znak do sali. Trzeci, obywatel Lioński, który dla mianey sprawy od nieiakiego czasu tu bawił i często dał się przed gospodynią domu słyszeć, iż los iego od tey sprawy zawisł, i posłyszawszy, że ią przegrał, zastrzelił się z pistoletu.

Jenerał Ballasteros przybył d. 7 b. m. z Kadyxu do Roszfortu.

Od granic Hiszpańskich d. 9 Lipca.

Celnieysze członki różnych Mnichowskich zakonow odbyły niedawno w Barcelonie tayną naradę. Mieli bowiem od swych Prowincyiałów odebrać wiadomość, iż rząd zamyśla o ich reformie. Zdaie się więc, iż zakony nie są z teraźnieyszego położenia rzeczy kontente.

Z Madrytu d. 2 Lipca.

D. 5 wyiedzie Król wraz z rodziną swoią do Cuenca, zkąd uda się na kąpiele do Sacedon. Orszak J. K. Mci nie będzie wielki; z Ministrów towarzyszy mu tylko Hr. Offala. Sądzą, iż po ukończonych kąpielach uda się Król do Burgos, dla ziechania się z Teściem swoim, bratem Króla Saskiego, który przyieżdza córkę swoią odwiedzić.

Tworzenie gwardyi idzie bardzo zwolna. Liczba tuteyszych ochotników, która wynosi 2000 głów, ma bydź podwoioną. Tak w Kadyxie, iako i Gibraltarze będą osady powiększone.

Król stale uznać niechce niepodległości prowincyy południowey Ameryki, owszem na nową wyprawę na ich podbicie zaciąganych iest w Hollandyi 50 mill. Fr.

Miasto Madryt podało Królowi prośbę względem niedostatku gotowizny. Mnostwo grandów, właścicielów i kapitalistów opuściło Hiszpaniią, których ubytek naywięcey pracuiącey klassie ludzi czuć się daie.

Policyia każe po domach szukać zakazanych xiążek i exemplarzów konstytucyi. Zaczęła od przetrząsania bibliotek patronów i uczonych. W iednym z domów podeszła nocną porą zgromadzenie taynego towarzystwa, ktorego członki zaraz uwięziła. Prezes iego siedział pod popiersiem Riego.

Z Kadyxu 12 osób należących do sprawy Jenerała Elio przyprowadzić miano do Segowii.

Z Kadyxu i Santander nadeszły do rządu prośby o zatwierdzenie sprzedarzy dobr narodowych.

Nuncyusz Papiezki oddał Królowi przez ipierwszego Ministra okolną Bullę Papieża Leona XII względem Jubileuszu.

Kommissyia woyskowa wyda iutro wyrok względem 15letniego chłopca, który nieprzystoyne mowy przeciw Królowi prowadził.

Podług listów z Lizbony Stany zwołane bydź maią w Listopadzie, do których rozpisane iuż są obiory.

Z Londynu d. 10 Lipca.

Względem uznania niepodległości Kolumbii i Buenos - Ayres były na tayney radzie podzielone zdania: PP. Liwerpool, Harrowby, Canning, Robinson i Huskisson byli za uznaniem zaraz, a Kanclerz, Hr. Westmoreland, Lordowie Melville i Bathurst, P. Peel i Xże Wellington za odłożeniem do pół roku. Mamy przeto dosyć czasu do przekonania się o wypadku walki w owych okolicach.

Z główney kwatery Boliwara odebraliśmy doniesienia do 31 Marca, podług których tegoroczna kampania rozpocząć się ma z końcem Kwietnia uderzeniem na korpus Hiszpański pod Jenerałem Cantarac w okolicy Xaura. Woyska Kolumbiyskie i Hiszpańskie równaią się w liczbie, z tą tylko różnicą, że Kolumbiyskie iest lepiey ściśnione i zaymuie dogodniey-sze do zaczepnego działania położenie. Królewskie zaś iest rozrzucone i niemoże się połączyć bez opuszczenia nader ważnych dla siebie punktów. Zdarzenie w Callao nie zmieniło planu Boliwara i osadzenie przez Hiszpanów Limy zdaie się mało go obchodzić.

W listach z Guaiaquil podana iest liczba Hiszpanów Lima i Callao pod Rodil i Monet do 3000 ludzi. Członki Peruwiańskiego Kongressu, które niedawno głosowały na dyktaturę Boliwara, pozostały w Lima. Zachodzi wielkie zażalenie na obojętność Peruwianów. Jenerał Bolivar rozkazał w departamentach Guaiaquil i Quito ogłosić prawo woyskowe i wybrać 6000 ludzi pod broń. Hiszpanie przybrali zaczepną postawę, i straż swoią do Huacho posunęli.

W krótce, podług iedney z Ministrowskich Gazet, wydana bydź ma przez sprzymierzone Mocarstwa do swych Posłów nota względem spraw Portugalii. Rzeczona nota obeymować ma środki do zaradzenia teraźnieyszemu stanowi Portugalli bez naruszenia powszechnego pokoiu w Europie i istnieiącego dobrego porozumienia pomiędzy gabinetami.

Kupcy Angielscy w Buenos - Ayres przysłali P. Canning podziekowanie za wysłanie Konsulów Angielskich do południowey Ameryki.

W Brighton bawi teraz Jndyyski chirurg i znawca ziół, który przez Jndyyskie parowe kąpiele, które Schampong nazywa, cudów dokazuie. Nayuporczywsze choroby, iako to: chromania darcia podagry i cieczenia muszą przed iego sztuką znikać, byle podług przepisu iego chory używał przez 4 lub 6 tygodni iego kąpieli. Opowiadaią, iż córka Margr. Kornwallis, która od roku chromała, i Panna Colwell, która od 10 lat paraliżem była zarażona, przez iego kąpiele zupełnie wyleczone zostały. Nazwisko tego nowego Eskulapa iest Sake - din - Mohammed.

Na wyspie Wight odkryto w skale Lucombe schowanie przemycicielów, w którem znaleziono 116 beczek wodki.

Wielkie tuteysze teatry Drurylane i Coventgarden będą od 17 Lipca do Listopada zamknięte. W Londynie zaczena się więc lato od połowy Lipca i od tego czasu znakomitsi Anglicy wyieżdzaią do wieyskich swoich mieszkań.

Ofiarowanie przez gazety związków małżeńskich iest nietylko w naszey części świata we zwyczaiu, ale i w północney Ameryce. W naynowszey nadeszłey tu Nowoiorskiey gazecie, znayduie się następuiące oznaymienie: „Żądana

iest na żonę młoda kobieta pod następuiącemi warunkemi: Musi mieć posagu około 2000 talarów, bydź łagodnego charakteru, nie wiele mieć potrzeb; bydź dobrą gospodenią i rodowitą Amerykanką. Gdy nie mam nad 25 lat, nie będzie mi zatem trudno dostać żony podług powyższego opisu. Kobiety chcące moim życzeniom odpowiedzieć i maiące skłonność do przystania na moie warunki, raczą mi swóy adres przysłać. Mieszkam w drugiey południowey ulicy pod Nrem 273. — NN.,,

Pod brzegami wyspy S. Tomasza panowała kilkanaście dni okropna burza, która wiele okrętów na miałczyznę zaniosła i związek z Puerto-Cabello przerwała. Dowodca Hiszpańskiey eskadry, Admirał Laborde, donosi, iż okręt Martin Espina przez Kolumbiyczyków zabrany został. Oprócz tego między Hiszpańskim i Kolumbiyskiem okrętem zaszła żywa walka, w którey pierwszy utracił 30 ludzi.

Z Chrystianii d. 8 Lipca.

D. 4 rocznica urodzenia Królewica Następcy tronu obchodzona tu była uroczyście. Pierwszy członek rządu Norwegskiego, Radzca stanu Collett, dał z tego powodu wielki obiad.

Listy z Londynu donoszą, że Nayiaśn: Krol Angielski rozkazał zachować wzaiemność względem przybywaiących do Anglii Norwegskich okrętów.

Od granic Tureckich d. 23 Czerwca.

Pan Raffanel, były wydawca Dostrzegacza Wschodniego w Smyrnie, wydał niedawno drugi tom swoiey Historyi wypadków w Grecyi do końca roku 1823. Zakończył go następuiącemi uwagami:— ,,Prawdziwie twierdzić można, iż kampaniia roku 1823 ukończyła ocalenie Greków. Zaręczały ie zwycięztwa roku 1822 lecz Porta nie wyczerpała iescze była wszystkich swoich źrodeł, a Jenerałowie iey byli podobno nieco nieroztropnemi. W roku 1823 użyła wszystkiego dla zapewnienia pomyślnego skutku działaniom lądowym i morskim; doskonale ułożony plan kierował poruszeniami woysk, które działały z naywiększą zgodnością; uderzono od razu na wszystkie części Grecyi, i wszędzie odparto barbarzyńcow. Wszelako probować będą nowych przedsięwzięć, bo zaślepia ich nienawiść, a doświadczenie nie naprawia, lecz znowu nie doznaią pomyślności. Grecyia nie ma się niczego z ich strony lękać, i hordy Tureckie znaydą trzeci raz grób na równinach Beocyi i w Peloponezie. Jeśli Dywan nie zdołał podbić tego bohatyrskiego ludu, kiedy ieszcze nie był połączony iako ciało narodowe, czegoż się może teraz spodziewać, kiedy w zgodności działa, kiedy zna swoie siły, i kiedy biegli dowódzcy prowadzą liczne iego woysko? Naylepiey byłoby dla Porty, aby przystała na to, czemu przeszkodzić nie może: lecz iest zbyt dumną, aby się do tego stopnia upokorzyć miała; przekłada niebezpieczeństwo zgubney woyny, która ią niszczy z pieniędzy i ludzi, a nawet byt iey naraża. Grecy są dziś nieiako polubownemi sędziami losu swego, bez trudności oprą się napadom Porty, lecz niech się strzegą domowych rozruchów! Gdy iaki kray iest szarpany własnemi swemi rękami, wtenczas sam wystawia się na zemstę nieprzyiacioł swoich.,,

DODATEK
DO Nro 60.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA DNIA 28 LIPCA 1824 ROKU we ŚRODĘ.

Z Wiednia d. 19 Lipca.

J. C. W. Arcyxiąże Franciszek Karol powrócił d. 17 Lipca w południe z przedsięwziętey do Salzburga, Tyrolu i Foralbrgu po róży, w pożądanym stanie zdrowia do Baden.

J. C. W. Arcyxiąże Palatyn Węgierski z Małżonką swoią i Szwagrem Xięciem dziedzicznym Sasko-Hildburghausen, tudzież iego Małżonką, powrócił d. 9 b. m. w wieczor z Wiednia do państwa swoiego All-Esuth.

Z Włoch d. 1 Lipca.

Podług doniesień z Neapolu J. K. W. Xże Salerno z Małżonką powrócił d. 28 z Wiednia do tey stolicy w pożądanym stanie zdrowia.

Xiąże Gustaw, syn byłego Króla Szwedzkiego, wyiechał d. 26 z Wenecyi do Jnspruka. — Tegoż dnia zawinął do Wenecyi okręt kupiecki, który przed 22 dniami z Alexandryi odpłynął. Przywiózł on wiadomość, że wyprawa Egipska w liczbie 40 woiennych i przewozowych okrętow stała w gotowości do odpłynienia. Znaydowała się na tych okrętach oprócz zboża, nawet jazda. Co chwilę oczekiwano tam przybycia Vicekróla.

Z Szwaycaryi d. 14 Lipca.

Rada handlowa w Bernie, stósownie do polecenia rządu, rozdała wielu pryw tnem osobom za pomnożenie zasiewu konopi i lnu od 145 do 270 Fr. nagrody. Mowi oraz z przekonania, iż zasiew obu tych gatunków roślin daleko pożyteczniey szem iest, nizeli łąki i zasiew zboża, ponieważ na 73,801 kwadratowych stóp pola przynosi czystego dochodu 227 Fr.

Kanton St. Gallen ukończył iuż gościńce przez góry Zamkową i Hirchensprung, co mu chwałę czyni. Teraz naprawiony bydź ma gościniec od Rheineck do Oberried, który poydzie przez Eisenriedt. Koszt na to wyrachowany iest 22,000 ZR. — Względem naprawienia gościńca w Lumino w Kantonie Tessin czynione teraz są z rządem Sardyńskim układy, przez co uzupełnioną zostanie droga przez góry S. Bernarda i Splügel.

Z rozporządzenia rządu Berneńskiego zapadły przed rewolucyią 1796 roku słup na Tafelfeld pod Fraubrunnen na pamiątkę pobitey w tem mieyscu r. 1375 naieżdczey zgrai pod awanturnikiem Ingelram de Couci, d. 4 Czerwca postawiony nowy został z dawnym napisem w łacińskiem i niemieckiem ięzyku.

Z Bruxelli d. 14 Lipca.

Król: Bawarski Poseł przy Dworze tuteyszym Hr. Giese, przeniesiony iest w tymże zaszczycie do Petersburga, dokąd w krótce się uda.

Liniiowy nasz okręt Hollandyia o 74 działach, na którym znayduie się Kontraadmirał Wolterbeck, zawinął dnia 4 Czerwca do Mahon.

Dobroczynne nasze zakłady zyskały w roku zeszłym w podarunkach i odkazach kwotę 296,000 ZH.

Od nieiakiego czasu zwiększyły się u nas, równie iak we Francyi pożary i rabowanie kościołów. Gminy wieyskie nie składaią iuż z tego powodu kosztowności swoich w kościołach.

Tuteysze towarzystwo poczty gołębiey wyprawiło d. 28 Czerwca o godzinie 8 i 10 minutach 3 gołębi do Paryża. Wszystkie powróciły tego samego dnia; pierwszy po 21 minutach na godzinę 2gą z południa, drugi po 39 minutach, a trzeci po 25 minutach na 3cią.

W Niderlandskich prowincyionalnych Stanach wniesiona także została na wzór Wirtembergskiego Zgromadzenia Stanów, opłata od psów. I tak od psa gończego opłacanych bydź ma rocznie 15 ZH. od legawego 10 i coraz niżey aż do psa dla straży trzymanego.

Znana z piękności i urodzayności równina Combon (w Hennegau niedaleko Mons) została w nocy na d. 10 b. m. przez okropną burzę zupełnie zniszczona. W mniey iak pół godziny ogrody, pola, drzewa owocowe okazały się iak gdyby pokoszone. Znaleziono wiele młodych kuropatw i zaięcy przez grad pozabiianych. W pięciu wsiach cały tegoroczni urodzay zniszczony został.

W Szpitalach kraiu naszego znayduie się teraz 8000 chorych, 9500 starców, 4300 ułomnych i kaleków, i 9132 dzieci. Liczba podrzutków wynosi 13,200.

Z Kopenhagi d. 13 Lipca.

J. K. W. Xże Chrystian Fryderyk popłynął d. 10 b. m. na fregacie Freia do Bernholm. Okręt ten powrócił d. 8 z krążenia dla ćwiczenia morskich kadetów po morzu północnem, które tą razą dochodziły do 68 stopnia północney szerokości.

We środę odpłynął ztąd Królewski parowy okręt Kiel po NN. Królestwo do Eckernförde.

J. K. M. rozkazał, iż na przyszłość nikt nie może prowadzić okrętu za przylądek Finistru bez otrzymania pozwolenia od kommissyi morskiey.

Z Frankfortu d. 10 Lipca.

Przybyli tu Xże Sasko-Meinungen i Xiężna Reuss-Ebersdorf i Wittgenstein.

Xże Fryderyk Saski przeiechał przez miasto nasze do Baden, a małżonka iego pozosła, u wód Emskich.

N. Król Bawarski postanowił pod d. 14 Czerwca, iż zaprowadzenie powszechnych Stanów kościoła Protestanckiego odłożonem bydź ma do przyszłego zebrać się maiącego ogólnego Synodu.

Od brzegow Menu d. 15 Lipca. ---

W Sztutgardzie w nieobecności Króla Minister Stanu i Prezes tayney rady Otto zakończył uroczyście posiedzenia Stanów. Wypracowanie reszty spraw poruczone zostało wyznaczoney od obu izb deputacyi.

JO. Xże Metternich uda się z Johannisberga do Jschel na granicy Tyrolskiey, dla używania tamteyszych słonych kąpieli.

Na weselną ucztę P. Rothschild z Paryża, ktora d. 11 Lipca odbyła się w Frankforcie, ziechała się cała rodzina, wyiąwszy bawiącego w Neapolu brata, ktoremu interessa nie dozwoliły oddalić się, tylko żona iego przyiechała. Zaproszonemi na nią byli całe dyplomatyczne ciało, wszyscy Posłowie Seymu związku Niemieckiego i pierwsi urzędnicy miasta. W ogrodzie P. Rothschild zrobiona była na ten cel sala z otworem u góry i zaślubienie nastąpiło pod gołem Niebem podług obrzędu Jzraelickiego. Uroda Panny młodey powszechnie była dziwiona i wszyscy ciekawi są widzenia iey ubioru, który po weselu na widok publiczny będzie wystawiony, i ma bydź arcydziełem kunsztu.

Znany Wędrownik Doktor medycyny i filozofii Fran. Siebold pisał z Dasima (przy Nansaki w Japan) do Wirc-burga, oyczystego miasta swoiego list, który przyiaciół nauki natury na czas pocieszył. P. Siebold nie znayduie żadney przeszkody do rozszerzenia swych umieiętności, tak co do nauki natury, iako i lekarskiey w mało znanym dotąd tym kraiu, i zamyśla 6 lat w Japan bawić. Pracuie teraz nad rozprawą o stanie historyi naturalney w Japan, która będzie w Batawii wydrukowana. Lecz i do nas nadeyść w krótce ma obszerny opis iego podróży.

Moda zakładów przeniosła się iuż także do Niemiec. W Rastatt założyło się d. 2 Czerwca dwóch silnych ludzi o prędkie chodzenie i nieiaki Göhrich wygrał zakład. Ubiegł bowiem w 31 minutach pięć ćwierci godziny drogi i przybył o 4 minuty prędzey do mety od swoiego przeciwnika. Nazaiutrz chciał ieszcze z Baden do Karlsruhe i na powrót w 4 godzinach podróż odbydź.

Teatr Narodowy.

We Czwartek d. 29 Lipca 1824 r. Towarzystwo Artystów Dramatycznych ze Lwowa przybyłe, da przedstawienie w 3 aktach Dramatu z francuzkiego P. Melesvilles: *Noc okropna w Zamku Paluzi.*

W Niedzielę zaś d. 1 Sierpnia dana będzie Opera w 3 aktach z francuskiego, z muzyką Bertona, członka conservatorium muzycznego w Paryżu, pod nazwiskiem: *Alina Królowa Golkondy.*

Dnia 26 27 Lipca 1824 r.

Cena Zbóż róznego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— *Pszenicy*	11	15	11	—	10	15	10	—
— *Zyta*	6	20	6	15	6	—	5	15
— *Jęczmienia*	5	—	4	15	4	—	3	24
— *Owsa*	3	24	3	18	3	12	—	—
— *Jagieł*	20	—	19	—	18	—	17	—
— *Grochu*	7	—	6	15	6	—	5	15
— *Rzepaku*	17	—	16	—	15	—	14	—

W Gdańsku dnia 19 Lipca.

Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od	Złp.	480	do	600.
Żyta	—	—	270	—	300.
Jęczmienia	—	—	198	—	210.
Owsa	—	—	180	—	198.
Grochu	—	—	270	—	300.

LOTERYIA KRAIOWA.

W 96 Ciągnieniu dnia 28 Lipca r. b. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

73. 23. 53. 76. 72.

Przyszłe 97 Ciągnienie dnia 4go Sierpnia r. b. przypada.

Uwiadomienie Lotteryyne.

Gdy Nayiaśnieyszy Cesarz Austryiacki dozwolił nayłaskawiey P. Baronowi Józefofi Fryderykowi Haan będące w mieście Baden nied leko Wiedni cztery Jego DOMY pod Nr. 82. 83. 42. 77. i należącą do niego gruntową posiadłość w przyiemnych okolicach Rappottenstein i Grossgerung w Cyrkule Austryi, tudziez dziesięcinę w Pschonisch z przeszło 1378 morgów i 845 1/4 kwadratowych sążni, na Lotteryią wystawić, przeto.

1) Wielki DOM w Baden pod Nr. 82 Frauenhof zwany, wraz z dziesięciną z Pschonisch w wartości wypłacić się maiącey

200,000 ZR. W. W. czyli 80,000 ZR. w konwencyyney Monecie;

2) Wielki DOM pod Nr. 83 w Baden Flora zwany, w wartości wypłacić się maiącey

60,000 ZR. W. W. czyli 24,000 ZR. w konwencyyney monecie;

3) DOM w Baden pod Nr. 42 w wartosci wypłacić się maiącey

30,000 ZR. W. W. czyli 12,000 ZR. w konwencyyney monecie, i nakoniec

4) DOM w Baden pod Nr. 77 w wartosci wypłacić się maiącey

15,000 ZR. W. W. czyli 6000 ZR. w konwencyyney monecie,

Są do wygrania za los po 10 ZR. W. W. to iest w Szeinach.

Oprócz 4 tych głównych wygrań, znayduie się ieszcze przy tey Lotteryi 10,596 pieniężnych wygrań, iako to 4596 losow wygrywaiących od 10,000 do 12 ZR. W. W. w kwocie 83,040 ZR. potem 6000 bezpłatnych czyli gratysowych losow wygrywaiących od 1000 do 1 dukata, w ogole 9400 sztuk C. Kr. ważnych dukatów, a zatem cała wygrana w gotowiźnie wynosi

498,790 ZR. W. W.

Z Planu tey Lotteryi przekona się Publiczność o nader korzystnych iey warunkach, tem więcey, że kto przed upłynieniem 5ciu miesięcy, zacząwszy od 10 Czerwca r. b. zakupi razem 10 losów, dostanie gratysowy los bezpłatnie dopoki 6000 gratysowych losów nie będą rozebrane; daley, że gratysowe losy będą dwa razy ciągnione; ieden raz wygrać muszą, a powtórnie należą równie iak inne losy do 4ch głównych i innych pieniężnych wygrań; nakoniec, że przyiemne położenie 4ch domow w sławnem mieyscu z wód Mineralnych, niedaleko stolicy Wiednia leżącem, tak wielkie wygrywaiącym obiecuie korzyści, iakich dotąd żadna ieszczeLotteryia nie zapewniła.

Hurtowny Dom M. Lackenbacher i kompanii w Wiedniu, ktory przyiął sprzedawanie losów tey Lotteryi, zaręcza za nią, równie iak wypłatę pieniężnych wygrań i spłacenie domow wedle ofiarowanych wyżey ich cen.

Ciągnienie nastąpi w Wiedniu d. 10 Marca 1825 roku.

Los kosztuie 10 ZR. w Szeinach.

W Krakowie d. 26 Lipca 1824.

A. Hültzel.

DONIESIENIA.

Dnia 30 b. m. i r. o godzinie 9 ranney na Kazimierzu przy Krakowie pod L. 103/4. sprzedane będą Komody, Kanapy Lustra i t. p. Za gotową Courant monetę. — W Krakowie dnia 26 Lipca 1824 r.

Jarzyński, Kom. Sąd.

Dnia 30 b. m. i r. o godzinie 3 z południa w Krakowie przy ulicy Szerokiey pod L. 77 odbędzie się licytacya Komody, Stołków, Cyny, Miedzi, Mosiądzu, Zegaru i t. p. — W Krakowie dnia 26 Lipca 1824 r.

Jarzyński, Kom. Sąd.

W Gmachu Sukiennicach w Rynku Miasta Krakowa dnia 16 Sierpnia b. r. o godzinie 10 ranney, Sprzedany zostanie Dzwon do 1000 funtów ważący przez publiczną Licytacyą więcey daiącemu za gotową zapłatę.—

W Krakowie dnia 12 Lipca 1824 roku.

Skorczyński, Kom. Sąd.